

Αθήνα, 02 Οκτωβρίου 2026

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΘΕΜΑ: «Η ΟΡΟΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΑΠΑΙΤΕΙ ΣΑΦΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΟΡΟΘΕΤΙΚΩΝ ΖΩΩΝ».

Η Πανελλήνια Ένωση Κτηνιάτρων Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΕΚΔΥ), με αφορμή την εγκύκλιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την εφαρμογή προγράμματος ορολογικής επιτήρησης της ευλογιάς των προβάτων και των αιγών, επισημαίνει την ανάγκη να υπάρξει σαφής και ολοκληρωμένος σχεδιασμός για τη διαχείριση των ευρημάτων της οροεπιτήρησης.

Η οροεπιτήρηση αποτελεί σημαντικό εργαλείο επιδημιολογικής παρακολούθησης και οι κτηνίατροι των δημόσιων υπηρεσιών θα συμμετέχουν ενεργά σε κάθε διαδικασία που αποσκοπεί στην προστασία της υγείας των ζώων και στη διασφάλιση του ζωικού κεφαλαίου της χώρας.

Σύμφωνα με την εγκύκλιο του ΥΠΑΑΤ, το πρόγραμμα προβλέπει τη διενέργεια ορολογικών εξετάσεων για την ευλογία των προβάτων και των αιγών, ενώ παράλληλα, όπου προβλέπεται, θα πραγματοποιείται έλεγχος για τον αφθώδη πυρετό και την πανώλη των μικρών μηρυκαστικών. Η εφαρμογή του προγράμματος αφορά εκμεταλλεύσεις σε εννέα Περιφέρειες της χώρας και προβλέπεται να ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Το κρίσιμο ερώτημα: τι θα γίνει με τα οροθετικά ζώα;

Η εγκύκλιος περιγράφει αναλυτικά τον τρόπο επιλογής των εκμεταλλεύσεων, την κλινική εξέταση των ζώων, τη δειγματοληψία και την εργαστηριακή διερεύνηση. Ωστόσο, παραμένει ένα κρίσιμο ζήτημα που πρέπει να έχει αποσαφηνιστεί στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού:

Ποια θα είναι η διαχείριση των ζώων και των εκμεταλλεύσεων στις οποίες θα εντοπιστούν αντισώματα έναντι του ιού της ευλογιάς;

Στην περίπτωση που αποφασιστεί η θανάτωση οροθετικών ζώων θα προκύψουν σοβαρά επιστημονικά και επιχειρησιακά ζητήματα.

Η οροθετικότητα δεν αποτελεί από μόνη της απόδειξη ενεργού λοίμωξης

Ιδιαίτερη σημασία έχει η επιστημονική ερμηνεία ενός θετικού ορολογικού αποτελέσματος.

Στην ευλογία των προβάτων και των αιγών, η ανίχνευση αντισωμάτων αποτελεί ένδειξη προηγούμενης έκθεσης στον ιό. Ωστόσο, από το αποτέλεσμα της ορολογικής εξέτασης δεν μπορεί από μόνο του να προσδιοριστεί εάν η έκθεση οφείλεται σε φυσική μόλυνση, ούτε τότε αυτή συνέβη.

Παράλληλα, εφόσον η διαθέσιμη μέθοδος ELISA δεν επιτρέπει τη διάκριση μεταξύ αντισωμάτων που σχετίζονται με φυσική μόλυνση και αντισωμάτων που θα μπορούσαν να προέρχονται από εμβολιασμό, ένα οροθετικό αποτέλεσμα δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται αυτομάτως ως απόδειξη ενεργής νόσου.

Η ανίχνευση οροθετικότητας πρέπει να οδηγεί σε **άμεση απομόνωση και περαιτέρω διερεύνηση της εκτροφής, με αξιολόγηση κάθε περιστατικού ξεχωριστά (case by case)**, και όχι αυτομάτως σε θανάτωση των ζώων.

Άλλωστε σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία, «επιβεβαιωμένο κρούσμα νόσου» θεωρείται ότι προκύπτει όταν υπάρχει θετικό αποτέλεσμα σε έμμεση διαγνωστική μέθοδο και ταυτόχρονα το ζώο παρουσιάζει κλινικά σημεία συμβατά με τη νόσο ή έχει επιδημιολογική σύνδεση με ύποπτο ή επιβεβαιωμένο κρούσμα.

Είναι γεγονός ότι το stamping out αποτελεί μέτρο διαχείρισης επιζωοτιών νοσημάτων κατηγορίας Α. Σήμερα, όμως, η ευλογία έχει καταγραφεί σε διάσπαρτες εστίες σε μεγάλο μέρος της ηπειρωτικής χώρας. Η υφιστάμενη επιδημιολογική εικόνα επιβάλλει, επομένως, ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο με τον οποίο θα αξιοποιηθούν τα αποτελέσματα της οροεπιτήρησης.

Απαιτείται ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο

Η οροεπιτήρηση δεν μπορεί να αποτελεί μια αποσπασματική εργαστηριακή διαδικασία. Πρέπει να εντάσσεται σε ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο, στο οποίο θα είναι εκ των προτέρων σαφές:

- πώς θα αξιολογούνται τα θετικά και αμφίβολα ορολογικά αποτελέσματα,
- ποια πρόσθετα μέτρα διερεύνησης θα εφαρμόζονται σε κάθε εκτροφή,
- ποια θα είναι η διαδικασία επιβεβαίωσης ή αποκλεισμού της λοίμωξης,
- ποια κριτήρια θα χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο εκτροφής,
- και, κυρίως, ποια θα είναι η τύχη των οροθετικών ζώων.

Η Π.Ε.Κ.Δ.Υ. θεωρεί ότι η λήψη αποφάσεων με τόσο σοβαρές συνέπειες για το ζωικό κεφάλαιο και την ελληνική αιγοπροβατοτροφία πρέπει να βασίζεται σε σαφή επιστημονικά και επιδημιολογικά κριτήρια και σε εξατομικευμένη αξιολόγηση των ευρημάτων.

Η ελληνική αιγοπροβατοτροφία έχει ήδη υποστεί τεράστιες απώλειες από την παρατεταμένη επιζωοτία. Σύμφωνα με την ίδια την εγκύκλιο του ΥΠΑΑΤ, από την έναρξη της επιζωοτίας έχουν καταγραφεί 2.254 εστίες και έχουν θανατωθεί περίπου 493.000 ζώα.

Σε αυτή τη συγκυρία, κάθε νέα απόφαση που αφορά την τύχη ζωικού κεφαλαίου πρέπει να λαμβάνεται με τη μέγιστη δυνατή επιστημονική τεκμηρίωση.

Καλούμε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να παρουσιάσει άμεσα το στρατηγικό σχέδιο που θα διέπει τη διαχείριση των αποτελεσμάτων της οροεπιτήρησης και να διασφαλίσει ότι οι δημόσιες κτηνιατρικές υπηρεσίες θα διαθέτουν το αναγκαίο επιστημονικό, εργαστηριακό και επιχειρησιακό πλαίσιο για την εφαρμογή του.

Οι δημόσιοι κτηνίατροι θα συνεχίσουν να συμβάλλουν με υπευθυνότητα στην αντιμετώπιση της επιζωοτίας και στην προστασία του ζωικού κεφαλαίου της χώρας.

Για το Δ.Σ. της Π.Ε.Κ.Δ.Υ.

